

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: **M. N.**, nar. X, e.č. X
státní příslušnost: B. r.
pobytem v ČR: X, č. bytu X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2023, č. j. OAM-762/ZA-ZA11-ZA20-2022,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14 § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Shrnutí žalobní argumentace

2. Ve včas podané žalobě (doručené soudu dne 7. 2. 2023) žalobce vyslovil nesouhlas s napadeným rozhodnutím s tím, že se bojí vrátit do vlasti kvůli možným represím ze strany KGB. Žalobce podával žádost o udělení mezinárodní ochrany proto, že se bál o svou bezpečnost ve vlasti, přitom však žalovaný bezpečnostní hrozbu zlehčil. Situace se ve vlasti stále mění. Nyní prezident Lukašenko mluví o tom, že se státní represivní složky mají zaměřit na ty občany, kteří opustili zemi z politických důvodů a nyní se vracejí zpět. Takové informace se neobjevily v napadeném rozhodnutí žalovaného, proč je zřejmé, že žalovaný nemohl vzít v potaz aktuální a reálnou situaci v Bělorusku. V odůvodnění rozhodnutí také chybí zhodnocení používání počítačového programu na rozpoznávání obličejů. Pro žalobce je to důležité, neboť se zúčastnil ve vlasti jedné demonstrace a může být kdykoliv ztotožněn.
3. Pokud běloruské státní složky zjistí, že žalobce v EU zažádal o mezinárodní ochranu, hrozí mu ve vlasti vážná hrozba pronásledování. Nelze se spolehnout na to, že to státní složky nezjistí. Napadené rozhodnutí postrádá tyto informace a stejně tak jejich zhodnocení.
4. Povinností žalovaného bylo náležitě osvětlit skutkový stav. Zprávy z ustáleného okruhu zdrojů nemusí vždy stačit (např. rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2017, č. j. 1 Azs 209/2017-49). Podle žalobce v napadeném rozhodnutí absentuje zhodnocení aktuální situace v Bělorusku. I když žalobce uvedl novinářský zdroj, kterým své obavy z pronásledování dokládá, v odůvodnění napadeného rozhodnutí tyto zprávy chybí. Žalobce tak odkazuje na výběr několika článků žurnalistických skupin: www.news.zerkalo.io a gazetaby.com (poznámka soudu: uvedeno bez bližší konkretizace obsahu, článků, autorů a datace).
5. Běloruský režim stále represe zintenzivňuje. Více než 50 lidí, kteří se vrátili do vlasti v roce 2022, bylo označeno za účastníky extremistických aktivit, což v Bělorusku znamená vážný problém a represe ze strany silových složek státu. I když žalobce nebyl nikdy politicky aktivní, neznamená to, že běloruské státní složky jeho případ vyhodnotí stejně. Pokud se dozví, že se zúčastnil demonstrace v roce 2022 nebo zažádal o mezinárodní ochranu v EU, státní složky mu jeho politické přesvědčení či protirežimní aktivitu přičtou. Nezáleží na tom, jaké politické názory zastává, protože mu nepřátelské politické přesvědčení mohou státní složky jednoduše přičíst (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67).
6. Kvůli účasti na prodemokratické demonstraci v roce 2020, která byla několika lidmi natáčena, se žalobce oprávněně obává represe z důvodu počítačového rozpoznání svého obličeje. Případy zpětného ztotožnění jsou v Bělorusku zdokumentovány. Žalovaný se s tímto v napadeném rozhodnutí nevypořádal. Jedná se o počítačový program KIPOD, díky němuž policie ztotožňuje účastníky protivládních demonstrací i několik let zpět. O takovém ztotožnění informují i zpravodajské weby (www.news.zerkalo.io).
7. Žalovaný nepodložil své tvrzení uvedené na str. 3 v předposledním odstavci napadeného rozhodnutí. V něm uvádí, že v Bělorusku probíhala soudní řízení i s řadovými účastníky

protestů v roce 2020, přitom sdělil, že žalobce do této skupiny rozhodně nepatří. Nicméně nezdůvodnil, jak k takovému závěru došel. Současně uvedl, že není v silách běloruských orgánů prověřovat všechny účastníky protestů. K tomu ale žalobce uvádí, že takové prověření je možné právě kvůli použití speciálního softwaru a dokonce se již tak stalo.

8. Přituhování běloruského režimu a používání speciálního rozpoznávacího softwaru zakládá důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci.
9. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
10. V opožděně došlém doplnění žaloby žalobce jen zopakoval své obavy z návratu do vlasti, protože lidé navracející se do Běloruska po delším pobytu v zahraničí jsou předvoláváni a prověřováni KGB. Zprávy, z nichž při svém rozhodování žalovaný vyšel, nejsou dle žalobce objektivní. Za vhodnou odlišnou „informaci“ žalobce označil rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, ze dne 29. 11. 2022, sp. zn. 36 Az 3/2022. Z uvedeného rozsudku žalobce citoval pasáž, v němž označený soud konstatoval, že *„informace ze dne 21. 2. 2022 obsahuje také další údaje o aktuální situaci v zemi původu žalobce, které lze považovat za důležité v souzené věci. V informaci ze dne 21. 2. 2022 se nad rámec žalovaným citovaných vět hovoří o tom, že běloruské úřady v roce 2021 i v době psaní této informace (únor 2022) pokračovaly v důsledném umenšování prostoru pro odpor k režimu (...). Postihováno bylo disentanční jednání zahrnující skutečnou protirežimní práci (politická činnost atd.), ale i objektivně banální jednání (nošení ponožek v protirežimních barvách, tanec na veřejnosti, vyjádření protirežimního názoru na sociálních sítích). Trestní kvalifikace jednotlivých činů nebyla jednotná ani transparentní, protestující byli souzeni za různě závažné trestné činy (...), popř. mohli být trestáni mimosoudně, např. vyloučení ze studia (...). V průběhu roku 2021 probíhala likvidace nezávislých médií a systematické pronásledování jejich zaměstnanců (...). Docházelo k zakazování konkrétních portálů, jejich blokování a postihování obyvatelstva za jejich sledování. Vláda přikročila ke zpřísnění související legislativy, např. rozšíření definice extremismu, zpřísnění podmínek pro registraci nových politických stran a médií, povolení užití ostré střelby proti protestujícím ze strany pořádkových složek nebo k přísnějším postihům za nepovolené akce.“* Podle žalobce z posledně uvedeného vyplývá, že běloruský režim postihuje i sebemenší projev nesouhlasu s režimem. Pod to spadá i jeho účast na jedné demonstraci. Dále z toho vyplývá, že není pravdou, že by režim prověřoval pouze čelní představitele opozice. Ačkoliv z Informace Ministerstva vnitra ČR vyplývá, že nedochází ke zcela náhodnému pronásledování osob, neboť to je vždy vázáno na konkrétní projev nesouhlasu s režimem, z výše uvedeného rozhodnutí vyplývá, že je ohrožen v podstatě každý, kdo projeví nesouhlas s běloruským režimem jakýmkoliv způsobem. K represí postačí i malicherné příčiny. Žalovaný si tedy vybíral dostupné informace účelově a nehodnotil je v celkovém kontextu. Nedostatečně zjistil skutkový stav, nepřihlédl ke všem rozhodným okolnostem a nesprávně aplikoval § 12 a § 14a zákona o azylu.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

11. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný nesouhlasil s podanou žalobou, neboť ta neprokázala, že by žalovaný porušil právní předpisy. Žalovaný vycházel především

z výpovědi žalobce, a také z informací, jenž shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a dodržování lidských práv a svobod v zemi původu žalobce. V průběhu pohovoru měl žalobce možnost sdělit vše, co považoval za podstatné z hlediska důvodů jím podané žádosti. Žalobci byla rovněž dána možnost seznámit se s podklady, které žalovaný v této věci shromáždil. Žalovaný v řízení postupoval v souladu s právními předpisy, napadené rozhodnutí nepovažuje za vadné, nesprávné nebo nezákonné. Žalovaný zjistil skutečný stav věci v potřebném rozsahu, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu řízení uvedl, a také si opatřil potřebné a objektivní podklady pro rozhodnutí v této věci.

12. Žalobce není členem žádné politické strany ani skupiny a ve vlasti se nijak politicky neangažoval, s běloruským režimem a státními orgány neměl nikdy žádné potíže, rovněž ve správním řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možno učinit závěr, že ve vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován.
13. Žalovaný rovněž nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Proti režimu nikdy nevystupoval, nebyl politicky aktivní, neměl žádné potíže. Zúčastnil se pouze jednoho politického shromáždění v roce 2020 a to zcela náhodně. Po 30 minutách se lidé zcela pokojně rozešli. Obavu žalobce z možného prověřování státními orgány Běloruska kvůli účasti na tomto shromáždění žalovaný neshledal jako opodstatněnou. Žalobce nesplnil podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.
14. K výtkám ohledně údajné neobjektivnosti zpráv o zemi původu žalovaný uvedl, že informace o zemi původu žalobce splňují podle jeho názoru požadavky, které jsou na tyto informace kladeny judikaturou NSS, tedy jsou relevantní, důvěryhodné a vyvážené, současně aktuální, transparentní, dohledatelné a ověřené z různých zdrojů (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81). Ze správního spisu vyplývá, že žalovaný zohlednil aktuální situaci v Bělorusku. Pokud jde o odkaz žalobce na nějaký článek webových stránek zerkalo.io, pak není jasné, jakou konkrétní souvislost má takový článek v návaznosti na azylový příběh žalobce. Neprokazuje jakoukoliv neobjektivitu informací shromážděných žalovaným.
15. K údajné absenci informací o návratu osob, které opustily zemi původu, žalovaný uvedl, že udělal maximum pro to, aby potřebné informace obstaral. V tomto směru odkazuje na Informaci MZV ČR, Bělorusko, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti ze dne 11. 4. 2022, která je součástí spisového materiálu. K obavám vysloveným žalobcem žalovaný uvedl, že mu není zcela zřejmé, jakým způsobem by se mohly státní orgány v jeho vlasti dozvědět o neúspěšné žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území ČR, když žalovaný a další orgány veřejné moci jsou ve smyslu § 19 zákona o azylu vázány mlčenlivostí vůči informacím, jenž se vztahují k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jakož i k žadateli.
16. K výtce žalobce, že v napadeném rozhodnutí nebyl ohodnocen počítačový software na rozpoznávání obličejů, žalovaný uvedl, že opatřil v předmětné věci dostatek důkazů, a splnil tak svoji povinnost shromáždit přiměřené množství relevantních informací

z různých zdrojů. Podklady považuje za dostačující. Pokud se žalobci jevíly uvedené informace v průběhu správního řízení jako nedostatečné, mohl navrhnout jejich doplnění v rámci seznámení se s těmito podklady pro rozhodnutí dne 5. 1. 2023.

17. Pokud jde o neudělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, pak v tomto směru žalovaný odkázal na stranu 5 – 7 napadeného rozhodnutí, kde se důvody neudělení této doplňkové ochrany podrobně zabýval.
18. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

19. Zdejší soud přezkoumal za podmínek uvedených v § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, v rozsahu uplatněných žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení předcházející jeho vydání, zohlednil i § 32 odst. 9 zákona o azylu, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
20. Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalovaného, kterým nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana v žádné z jejích možných forem. Žalovaný tedy neudělil žalobci azyl ani doplňkovou ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, přičemž v intencích těchto ustanovení rozčlenil i odůvodnění svého negativního rozhodnutí. Z obsahu žaloby lze dovodit, že ji žalobce argumentačně směřoval pouze proti neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu, resp. neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Ostatní závěry žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu žalobce nijak nerozporoval. Na základě toho se krajský soud nevěnoval dále přezkumu těchto pasáží napadeného rozhodnutí, neboť je lze pokládat za bezrozporné mezi účastníky řízení a souladné se zákonem. Naproti tomu soud dále přezkoumal v plném rozsahu dle uplatněných žalobních bodů důvody neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu a neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
21. Soud předem obecně k věci uvádí, že institut azylu slouží osobám, které jsou v zemi původu pronásledovány ze zákonem stanovených důvodů, a současně není prostředkem pro řešení jakýchkoliv jiných problémů (osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. Udělení mezinárodní ochrany lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43).
22. Žalobce v žalobě potvrdil důvody podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které byly objasněny i v průběhu správního řízení. Důvodem podané žádosti byly žalobcovy obavy z prověřování ze strany běloruských státních orgánů, popř. z represe ze strany KGB, a to jednak proto, že se v roce 2020 v Minsku náhodně zúčastnil pokojného shromáždění, jež bylo některými osobami natáčeno, přičemž žalobce může být přes speciální počítačový program policí z těchto záznamů ztotožněn i po několika letech, a jednak proto, že v EU požádal o mezinárodní ochranu, pročež mu jako navrátilci do vlasti může hrozit také prověřování, popř. hrozba pronásledování. Své důvody pro

udělení mezinárodní ochrany žalobce v podstatě podřadil pod ust. § 12 a § 14a zákona o azylu.

23. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec, ad písm. a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo ad písm. b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.
24. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem.
25. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu považuje dle písm. a) uložení nebo vykonání trestu smrti, písm. b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, písm. c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo písm. d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
26. Soud nejprve ověřil z předloženého správního spisu i napadeného správního rozhodnutí skutková zjištění žalovaného a rovněž jeho skutkové a právní závěry v posuzované věci.
27. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 16. 8. 2022. Dne 19. 8. 2022 žalobce poskytl údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany a ještě téhož dne s ním byl proveden pohovor za přítomnosti tlumočnice z ruského jazyka. V rámci toho žalobce uvedl, že je běloruské národnosti i státní příslušnosti, narodil se ve městě M., kde měl také poslední místo bydliště ve vlasti. Dorozumí se ruským a běloruským jazykem, nemá žádné náboženské ani politické přesvědčení, nicméně nesouhlasí se současnou politickou situací v Bělorusku, a je také proti válce na Ukrajině. Je svobodný a bezdětný. Ve vlasti nadále žije bratr žalobce a matka, se kterou je žalobce v pravidelném kontaktu. Žalobce vycestoval z vlasti naposledy dne 11. 1. 2022 autobusovou linkou Minsk – Praha, v ČR zůstal do 4. 4. 2022 a poté odjel do Německa, kde poprvé požádal o mezinárodní ochranu. V Německu bylo zjištěno, že žalobci bylo dříve uděleno české pracovní vízum, pročez byl dne 16. 8. 2022 v rámci dublinského řízení transferován do ČR. V minulosti pobýval jako turista v Izraeli, Polsku a Lucembursku, v roce 2020 byl za prací v Anglii. Ke svému zdravotnímu stavu žalobce uvedl, že trpí chronickou artritidou kloubů, nicméně lékařskou péčí nepotřebuje a jinak je zdravý. Svoji totožnost a státní příslušnost žalobce prokázal cestovním dokladem Běloruské republiky platným do 20. 6. 2023. O mezinárodní ochranu požádal žalobce proto, že se na konci roku 2020 zúčastnil ve vlasti jednoho politického mítinku a má obavu, aby ho kvůli tomu nezačali prověřovat. Doslechl se také o tom, že lidé, jenž se vrací do Běloruska, jsou prověřováni policií. Na internetových stránkách „zerkalo.io“ byly dle žalobce popsány příběhy několika lidí, kteří se po návratu do Běloruska ocitli na policii, která je prověřovala kvůli jejich nelegálním aktivitám. Žalobce se tedy domnívá, že i on by mohl být po návratu do vlasti prověřován policií. Ke své účasti na demonstraci v roce 2020 v Minsku uvedl, že šlo o menší spontánní shromáždění asi 50 –

60 lidí, které trvalo asi 30 minut. Shromáždění se zúčastnil neplánovaně, když šel náhodou kolem. Někteří účastníci si akci nahrávali na video, protože žalobce má obavu, aby nebyl na nějakém videozáznamu také zachycen. Existuje totiž počítačový program KIPOD, který dokáže rozeznat lidské obličejové na videozáznamech a policie ho používá. Dosud žalobce neměl v Bělorusku jakékoliv problémy se státní policií, soudy nebo armádou, a to ani kvůli účasti na zmíněném shromáždění. V případě svého návratu do země původu se však obává, aby se nedostal do nějakého konfliktu s policií, neboť v Bělorusku je vyhrocená situace. KGB hledá opozičníky všude a obviňuje, koho jen může. Mohlo by se mu tam stát cokoliv. Sám neměl žádné kontakty s běloruskou opozicí a nikoho aktivně nepodporuje (ani Svjatanu Cichanovskou), politické názory vyjadřuje jen při volbách. Ve vlasti získal titul inženýr se specializací na účetnictví a počítače. Pracoval především jako správce webových stránek. O mezinárodní ochranu požádal nejprve v Německu, protože je tam lepší situace ohledně peněz a práce. Závěrem pohovoru žalobce uvedl, že sdělil všechny důvody, pro které žádá o mezinárodní ochranu, a které by měl vzít správní orgán v potaz. Žádné dokumenty na podporu svých tvrzení nedoložil a právo na přetlumočení sepsaného protokolu o pohovoru nevyužil.

28. Krajský soud má zato, že na základě výše provedených skutkových zjištění učinil žalovaný správné skutkové a právní závěry ve věci. Žalovaný obstaral v dostatečném rozsahu relevantní informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Bělorusku, včetně informací o situaci navrátilců do vlasti po neúspěšně podané žádosti o mezinárodní ochranu v EU. Zjištěné informace, včetně popisu jejich zdrojů, z nichž žalovaný při rozhodování ve věci vycházel, jsou popsány na několika místech v napadeném rozhodnutí (str. 2, 3, 4 a 5), protože soud na tyto pasáže napadeného rozhodnutí pro stručnost odkazuje. Ostatně žalobce v průběhu správního řízení nijak nezpochybňoval zajištěné podklady ani informace z nich plynoucí a žádné doplnění podkladů nenavrhoval (žalobci byla dána možnost ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu seznámit se s podklady, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí, popř. vyjádřit námitky proti těmto informacím či jejich zdrojům, avšak žalobce této možnosti nevyužil a jen při tomto úkonu uvedl, že se s podklady seznámit nechce, a že doplnění podkladů nenavrhne). Na výzvu správního orgánu ještě při této příležitosti doplnil, že orgány Běloruska nyní kontrolují fotografie z demonstrací z let 2020 – 2022, a lze se tak dočíst o zahájených správních a trestních řízeních z tohoto důvodu. Také situace na Ukrajině vede k utužování režimu v Bělorusku, vytrácí se veškerá svoboda. Od matky se žalobce také dozvěděl, že jejich sídliště navštívil zaměstnanec z vojenské správy a zajímal se o situaci mladých mužů na sídlišti.
29. Pokud jde o žalobní argumentaci, tak žalobce v ní v podstatě setrval na tom, co již uvedl ve správním řízení, některé obavy doplnil a více rozvinul. Podstatou jeho obav z návratu do vlasti jsou obavy z případného prověřování policií, popř. obavy z represí KGB. Na konci roku 2020 se totiž náhodně zúčastnil jednoho mítinku proti politické situaci v Bělorusku a obává se, aby si na to někdo z policie nevzpomenul a nezačal ho kvůli tomu prověřovat. Nyní jsou zahajována správní a trestní řízení na základě kontroly fotografií z demonstrací z let 2020 – 2022 státními orgány Běloruska. Jako další důvod svých obav z návratu do vlasti v žalobě uvedl utužující se režim v Bělorusku, kdy Lukašenko nabádá státní represivní složky k tomu, aby se zaměřily na ty občany, kteří zemi opustili z politických důvodů a nyní se vrací zpět. Žalobce se především obává toho, že běloruské státní složky zjistí, že na území EU zažádal o mezinárodní ochranu. S ohledem na výše uvedené žalobce vytýkal žalovanému, že nezhodnotil

aktuální situaci v Bělorusku, a i když žalobce uvedl novinářský zdroj „zerkalo“, kterým své obavy z pronásledování podkládá, pak v napadeném rozhodnutí tyto zprávy chybí. Chybí také zhodnocení počítačového programu KIPOD na rozpoznávání obličejů, díky kterému běloruská policie ztotožňuje účastníky protivládních demonstrací i několik let zpět. Pokud žalovaný na straně 3 v předposledním odstavci na základě zprávy o politické situaci v Bělorusku uvedl, že ve sledovaném období probíhala soudní řízení i s řadovými účastníky protestů přičemž žalobce podle něj ani do této skupiny osob rozhodně nepatří, pak podle žalobce takové tvrzení ničím nepodložil; i když následně dodal, že není v silách běloruských orgánů prověřovat všechny účastníky protestů v roce 2020. Žalobce v žalobě odkázal ještě na dvě rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, nicméně ta nejsou v žádném rozporu s informacemi, které žalovaný zjistil ze shromážděných podkladů v průběhu správního řízení, a ani se samotnými závěry žalovaného v této věci. Konkrétní žalobní námitky budou vypořádány v dalších částech tohoto rozsudku.

30. Ve shodě se závěry žalovaného krajský soud nedospěl k závěru, že by žalobce naplnil azylové důvody ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Pro udělení azylu dle tohoto ustanovení musí být zjištěno, že žalobce je v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Po posouzení tvrzení žalobce však bylo zjištěno, že ten v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr, že ve vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod (ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu), za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Z tvrzení žalobce nevyplynula žádná skutečnost, která by odkazovala k tomu, že ve vlasti vyvíjel politické aktivity, za něž by byl pronásledován. Ke svému politickému přesvědčení doslova uvedl, že nikdy nebyl členem politické strany ani skupiny, na běloruskou opozici nemá naprosto žádné kontakty a nikoho aktivně nepodporuje, ani Svjatlanu Cichanovskou, svoje politické názory vyjadřuje jen při volbách.
31. Pokud jde o náhodnou účast žalobce na mítinku proti politické situaci v Bělorusku na konci roku 2020, pak ani tato jediná náhodná účast na shromáždění nemění nic na tom, že žalobce nebyl ve vlasti nikdy pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, nebyl členem žádné politické strany, nijak se politicky ve vlasti neangažoval, a také nikdy neměl žádné problémy s běloruskými státními orgány, a to ani následně po zmiňovaném mítinku. Tvrzená událost se navíc odehrála v roce 2020, a neměla tak žádnou přímou souvislost s odchodem žalobce z vlasti (vycestoval po 11. 1. 2022).
32. Důvody žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tedy s politikou či uplatňováním politických práv a svobod nijak nesouvisí. Žalobce netvrdil, že by byl členem jakékoliv politické strany nebo že by měl nějaké politické přesvědčení. Jelikož žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, bylo zcela v souladu se zákonem, pokud mu z tohoto důvodu nebyl azyl udělen.
33. Na základě skutkových zjištění nebylo možné, ve shodě s žalovaným, učinit ani pozitivní závěr o tom, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.

34. Žalobce v žalobě odkázal na své tvrzení azylového příběhu, které uplatnil ve správním řízení. V žalobě proto připomněl svoji účast na mítinku v roce 2020, za níž by mohl být ve vlasti prověřován, popř. pronásledován v případě rozpoznání jeho obličeje na videozáznamech, a dále připomněl, že v EU podal žádost o mezinárodní ochranu, což by opět mohlo představovat pronásledování ve vlasti, pokud by se o tom běloruské státní orgány dozvěděly. Žalobce ještě uváděl, že z internetových stránek „zerkalo.io“ je mu známo, že běloruská policie prověřuje některé lidi, kteří se vrací do vlasti zpět. Lze se tam také dočíst o tom, že státní orgány Běloruska prověřují fotografie z demonstrací, které proběhly v letech 2020 – 2022 a následně s účastníky zahajují správní nebo trestní řízení.
35. Z údajů k podané žádosti, a také z pohovoru se žalobcem je zřejmé, že žalobce po celou dobu svého života ve vlasti (ale i v zahraničí), nikdy nevystupoval proti režimu Lukašenka. Nebyl nijak politicky aktivní a v Bělorusku neměl nikdy žádné potíže se státními orgány. Pouze v jednom případě se zcela náhodně zúčastnil demokratického shromáždění, a to v Minsku v roce 2020, jehož se zúčastnilo jen několik desítek lidí, kteří se po 30 minutách pokojně rozešli. V uvedeném nelze shledat indicie pro opodstatněnou obavu žalobce z možného prověřování kvůli účasti na tomto shromáždění. Výčet důvodů pro udělení azylu v § 12 písm. b) zákona o azylu je taxativní, a tedy jiné než skutečnosti uvedené v tomto ustanovení, nezakládají důvod pro udělení azylu.
36. Krajský soud si plně ve shodě s žalovaným uvědomuje, že v Bělorusku panuje období velkého napětí, a to již od občanských nepokojů, které vypukly po mezinárodně neuznaných prezidentských volbách v srpnu 2020. Situace v zemi je silně polarizovaná a nadále pokračují již dříve zahájené represe proti opozici. To ostatně vyplývá i z Informace OAMP – Bělorusko: Shrnutí krizového vývoje po prezidentských volbách v roce 2020, Politická situace, vnitřní pořádek a bezpečnost v letech 2020 – 2022 (ze dne 22. 7. 2022), kterou pořídil žalovaný v posuzované věci a tvoří součást správního spisu. V této zprávě je mimo jiné uvedeno, že „Vzhledem k omezenému počtu a rozsahu nových protestů se režim zaměřoval především na dříve zadržené osoby a čelné exponenty opozice a občanské společnosti. V uvedeném období především pokračovala, byla zahajována či naopak ukončována soudní řízení s příslušníky disentu na všech úrovních. Dříve i nově zadržení byli nadále souzeni s velmi různorodou kvalifikací – jak za přestupky (prostá účast na nepovoleném protestu, jeho organizace, narušení veřejného pořádku apod.), tak za závažné činy (vytvoření extremistické skupiny, vlastizrada, teroristické trestné činy atd.). Tresty se pohybovaly od řádově měsíců odnětí svobody až po dlouhé tresty v délce desítek let. Obecně lze konstatovat, že trestům v řádu vyšších jednotek/desítek let čelí především známé osobnosti a čelní aktivisté.“
37. Z výše citované zprávy krajský soud neshledal, že by se uváděná zhoršená situace ve vlasti měla žalobce nějak konkrétně dotýkat, a to přesto, že zmíněná informace uvádí i to, že ve sledovaném období probíhala soudní řízení nejen s organizátory, aktivisty, ale i s řadovými účastníky protestů a novináři, kteří protirežimní akce monitorovali. Podle vyličeného azylového příběhu žalobcem a rovněž dle shora uvedené informace je zřejmé, že žalobce do uvedené skupiny potencionálně pronásledovaných osob, s nimiž probíhala soudní řízení, nepatří. Režim se skutečně spíše zaměřoval na již dříve zadržené osoby, popř. čelné exponenty opozice občanské společnosti. K tomu je třeba připomenout, že žalobce nebyl nikdy členem žádné politické strany ani skupiny, v zemi

původu se nijak politicky neangažoval a rovněž neměl nikdy žádné problémy s běloruskými státními orgány. Po neuznaných prezidentských volbách v roce 2020 vypukla po celé zemi řada protestů, kterých se účastnily desetitisíce lidí, přičemž ve shodě s žalovaným má krajský soud za to, že není v silách běloruských orgánů naprosto všechny demonstrace a jejich účastníky prověřit a vystavit represi. To platí i v případě údajně využívaného počítačového programu KIPOD na rozpoznávání obličejů, kdy skutečně není možné všechny účastníky všech demonstrací identifikovat. Osoby musí být nějakým způsobem „vytipované“ nebo režimem vyhledávané. Mohlo by se jednat např. o organizátory či čelné exponenty opozice, kteří se takových demonstrací zúčastnili, nikoliv však o náhodné kolemjdoucí či někde na okraji postávající neaktivní osoby. Jak již bylo řečeno, žalobce se zúčastnil jednoho politického shromáždění v roce 2020 v Minsku, a to zcela náhodně, přitom nebyl v souvislosti s touto aktivitou zadržen ani neměl žádné jiné potíže, jak sám výslovně uvedl do protokolu při prováděném pohovoru dne 19. 8. 2022. Současně sdělil, že nebyl nikdy členem žádné politické strany ani podobné organizace.

38. Situace v Bělorusku není v mnoha ohledech dobrá, nelze však poskytnout mezinárodní ochranu před jakýmkoliv negativními jevy v zemi původu, které se stejnou měrou dotýkají veškerého obyvatelstva dané země, nýbrž je možné ji udělit jen z důvodů, které azylový zákon vymezuje. Řízení o udělení azylu není řízením o tom, zda stát, ze kterého žadatel o azyl pochází, je schopen plnohodnotně a zcela beze zbytku zajistit ochranu jednotlivců proti jednání odporujícím zákonům dané země, ale o tom, zda žadatel splňuje předpoklady pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V této souvislosti je zcela platný odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, sp. zn. 3 Azs 303/2004, z něhož mimo jiné vyplývá, že „Skutečnost, že v některé zemi existuje autoritářský a nedemokratický režim, který v mnoha případech pošlapává lidská práva (viz zprávy Amnesty International, Human Rights Watch apod.), však neznamená, že kterýkoliv občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo nebo zprostředkovaně vystaven. Pouhá skutečnost, že země, která je výše uvedeným způsobem problematická, nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu.“
39. Ohledně tvrzení o prověřování osob vracejících se zpět do vlasti, kteří zemi původně opustili z politických důvodů, soud především poukazuje na to, že žalobce neopustil zemi z politických důvodů. To vyplývá ze všech tvrzení žalobce v průběhu správního řízení i z podané žaloby. Žalobce odjel z vlasti na pracovní vízum do ČR. Dále nelze přisvědčit tvrzení žalobce v tom, že žalovaný ve správním řízení neobstaral informace o situaci vracejících se osob, které předtím opustili zemi jeho původu. To totiž vyplývá z porízené Informace MZV ČR – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti (ze dne 11. 4. 2022), která je součástí správního spisu v posuzované věci. Z uvedené informace mimo jiné vyplývá, že „Zastupitelský úřad Minsk nedisponuje v otázce postupu běloruských orgánů při sledování běloruských občanů v zahraničí žádnými informacemi. Z celkové situace lze vyvodit, že cílem takového zájmu jsou opoziční představitelé a osoby, které se aktivně zapojily do povolebních protestů. Zájmové osoby jsou postihovány zejména za účast v nepovolených protestech a projevech názorů nepohodlných režimu, případně v jiných vykonstruovaných kauzách. K dispozici nejsou ani informace o tom, že by sám akt žádosti o mezinárodní ochranu byl postihován, nicméně podle informací sdílených mezi běloruskými občany, jsou např. občané, kteří se po opuštění Běloruska vrátili zpět do vlasti předvoláváni na KGB. Tímto způsobem však nelze doložit spojitost se žádostí o mezinárodní ochranu, ani míru případného postihu.“

40. Pokud žalobce uvádí, že má obavy z běloruských státních orgánů při návratu do vlasti, a to proto, že v EU podal žádost o mezinárodní ochranu, pak soud ve shodě s žalovaným uvádí, že není zcela zřejmé, jakým způsobem by se státní orgány ve vlasti žalobce dozvěděly o jeho neúspěšné žádosti o mezinárodní ochrany na území ČR. Žalovaný i další orgány veřejné moci jsou totiž ve smyslu § 19 odst. 2 zákona o azylu vázány mlčenlivostí ve vztahu k informacím, které se jakkoliv vztahují k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jakož i k žadateli o udělení mezinárodní ochrany.
41. Soud tedy shledal obavu žalobce z možného prověřování kvůli jeho účasti na výše uvedeném shromáždění, a stejně tak z důvodu neúspěšné žádosti o mezinárodní ochranu v ČR jako neopodstatněnou.
42. Žalobce také v žalobě uváděl, že běloruská demokratická opozice vybízí své občany, aby se měli na pozoru, neboť stále represe zintenzivňuje. Více než 50 lidí, kteří se vrátili do Běloruska v roce 2022, bylo totiž označeno za účastníky extremistických aktivit, což v Bělorusku znamená problém a represe ze strany silových složek státu. K tomu soud odkazuje na již výše provedený výklad, v němž připomněl, že žalobce v zemi původu nebyl nijak politicky aktivní, nebyl členem politické strany ani podobné organizace, natož extremistické organizace, a ve své vlasti neměl nikdy žádné problémy s běloruskými státními orgány. Z tohoto důvodu soud pokládá eventuální obavy žalobce z represe a označení za extremistu za neopodstatněné. Dále žalobce spekoval, že i když nebyl ve vlasti politicky aktivní, neznamená to, že běloruské úřady toto vyhodnotí stejně; jakmile se dozví, že se zúčastnil demonstrace nebo požádal o mezinárodní ochranu, může mu být nepřátelské politické přesvědčení velice jednoduše přičteno. Soud těžko může při svém rozhodování vycházet ze spekulací, co by se stalo, kdyby... tj. kdyby někdo jeho neexistující politické přesvědčení vykonstruoval. V dané věci bylo skutečně podstatné, že žalobce se nikdy politicky neangažoval, nebyl členem žádné politické strany ani skupiny a neměl nikdy žádné problémy s běloruskými státními orgány.
43. Žalobce také sděloval, že se k nim domů (v Bělorusku) dostavil zaměstnanec vojenské správy, který jeho matce sdělil, že zjišťuje situaci mladých mužů na jejich sídlišti. Z tohoto sdělení však nelze dovodit nic, co by mělo představovat pro žalobce po jeho návratu do vlasti nějakou hrozbu. Je pravdou, že v tomto ohledu žalobce sám ani žádnou konkrétní obavu nebo pro něj plynoucí následky nezmínil. I přes dlouhodobé spojení s Ruskem z veřejně dostupných informačních zdrojů vyplývá, že Bělorusko přímo do bojů na Ukrajině nezasáhlo. Obecně je známo, že pracovníci vojenské správy zjišťují informace o mladých mužích, kteří podléhají odvodové povinnosti k výkonu základní vojenské služby. Nicméně vzhledem k roku narození žalobce se jej povolání do základní vojenské služby netýká.
44. Soud se neztotožnil s argumentací žalobce, že zprávy shromážděné žalovaným o situaci v Bělorusku jsou nereálné, neaktuální nebo neobjektivní. Jak vyplývá z podané žaloby, žalobce dovozuje neaktuálnost či nereálnost shromážděných zpráv o Bělorusku z toho důvodu, že se v napadeném rozhodnutí neobjevila zmínka o tom, že Lukašenko vybízí represivní složky k tomu, aby se zaměřily na občany, kteří opustili zemi z politických důvodů a nyní se vrací zpět do vlasti. Pokud taková informace nebyla uvedena v napadeném rozhodnutí, v žádném případě to neznamená nereálnost či neaktuálnost shromážděných zpráv o zemi původu žalobce. Ostatně žalobce neopustil zemi původu z politických důvodů, a tak se takováto informace na jeho azylový příběh ani

nevztahuje. Není pravdou ani to, že v napadeném rozhodnutí absentuje informace o navracejících se osobách, které před nějakou dobou opustily zemi původu. Taková informace MZV ČR ze dne 11. 4. 2022 je součástí správního spisu a žalovaným byly její závěry v napadeném rozhodnutí zhodnoceny (viz výklad výše). Vzhledem k datu pořízení shromážděných informací nelze úspěšně tvrdit ani jejich neaktuálnost. Pokud žalobce nenalézá ve shromážděných podkladech veškeré tvrzené obavy a argumenty, jimiž sám popisuje problematickou situaci v Bělorusku, neznamená to, že jde o neobjektivní zprávy o zemi původu žalobce. Informace o zemi původu žalobce, jež jsou součástí správního spisu, podle krajského soudu splňují požadavky, které jsou na tyto informace kladeny judikaturou správních soudů, tedy musí být relevantní, důvěryhodné, vyvážené, aktuální, ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81). Ve věci tedy byla zohledněna aktuální situace v Bělorusku, jak vyplývá ze zpráv o zemi původu založených ve správním spise. Jinak z odkazu žalobce na článek webových stránek zerkalo.io není vůbec zřejmé, jakou konkrétní souvislost má mít tento článek v návaznosti na azylový příběh žalobce. Odkaz na nějaké články je dosti neurčitý, není zřejmé, o jaké články se obsahově jedná, není znám autor ani datum vydání. Naproti tomu takový článek, popř. články neprokazují údajnou neobjektivitu informací shromážděných žalovaným ve správním řízení.

45. Krajský soud má zato, že s ohledem na výše uvedené žalovaný v posuzované věci zjistil dostatečně skutkový stav, jenž mu umožňoval vydat ve věci rozhodnutí, přičemž si pro rozhodnutí opatřil dostatečně aktuální informace o zemi původu žalobce. Přitom je to právě žalobce, kdo má v řízení o mezinárodní ochrany povinnost tvrzení („*Povinnost tvrzení ve věcech mezinárodní ochrany má zásadní význam, neboť pouze žadatel svým tvrzením utváří rámec zjišťování skutkového stavu ve správním řízení.*“). Právě v souvislosti s uplatněným tvrzením žalobce a vylíčením jeho azylového příběhu byly vyhledány a shromážděny informace o zemi původu v návaznosti právě na ty problémy, které tvrdil žalobce. Soud má zato, že si žalovaný opatřil dostatek důkazů, čímž splnil svoji povinnost shromáždit přiměřené množství relevantních informací z různých zdrojů. Pokud se žalobci jevíly uvedené informace jako nedostatečné, mohl navrhnout ve správním řízení jejich doplnění, a to minimálně v rámci seznámení se s podklady pro rozhodnutí dne 5. 1. 2023. Z protokolu o tomto úkonu vyplynulo, že žalobci byly předestřeny veškeré podklady (z toho 3 zprávy o zemi původu žalobce), které budou sloužit jako podklady pro vydání rozhodnutí v této věci, přičemž žalobce na dotaz správního orgánu do protokolu sdělil, že se s obsahem těchto podkladů nechce seznámit a nechce ani navrhnout další doplnění podkladů pro rozhodnutí. Pokud jde o žalobcem odkazovanou pokojnou demonstraci, ke které se měl náhodou „přimotat“ v listopadu roku 2020, pak není zřejmé, zda by žalobce vůbec mohl figurovat na nějakém videozáznamu nebo fotografii z této demonstrace, a je také další nejistou otázkou, zda by mohl být z takového záznamu vůbec ztotožněn pomocí tvrzeného počítačového programu.
46. Odkazoval-li žalobce na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice ze dne 29. 11. 2022, sp. zn. 36 Az 3/2022, pak soud k provedené citaci uvádí, že se jedná o informace o zemi původu žalobce o něco starší (ze dne 21. 2. 2022), tj. méně aktuální, než jaké byly shromážděny v nyní přezkoumávané věci. Citované rozhodnutí ze dne 29. 11. 2022 ovšem nemá s nyní přezkoumávaným případem žalobce obsahovou souvislost (žalobce v něm zvýraznil text, že i objektivně banální jednání – např. nošení

ponožek v protirežimních barvách, může být postihováno). Naopak v nyní souzené věci se žalobce režimu nijak neprotivil a neuváděl, že by měl v zemi původu nějaké potíže se státními orgány, až na jednu náhodnou účast na pokojné demonstraci.

47. Pokud jde o důvody neudělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. a) zákona o azylu, pak zde soud nenalezl žádné skutečnosti (a žalobce je neuvedl), na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě jeho návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti (viz Informace OAMP – Bělorusko: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 15. 6. 2022). Z posledně citované informace k tomu vyplývá, že „*Běloruská legislativa sice umožňuje udělení trestu smrti, ale tady je ukládán zejména za vraždu s přitěžujícími okolnostmi, terorismus, vlastizrady, válečné zločiny a zločiny proti lidskosti. Po novele z jara 2022 je možné trest smrti udělit i za pokus o terorismus. V roce 2021 byla k trestu smrti odsouzena jedna osoba, jedna osoba na výkon trestu čekala a jedna osoba byla popravena. Do vypracování této informace nebyly v roce 2022 žádné zprávy o udělení trestu smrti či vykonání popravy.*“
48. S ohledem na zkoumání, zda byl naplněn důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, se žalovaný zcela správně ve správním řízení zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. K tomuto ustanovení krajský soud předem uvádí, že jeho znění bylo přejato z čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Při interpretaci pojmu „nelidské nebo ponižující zacházení či trest“ se vychází z rozsudků Evropského soudu pro lidská práva. Z této judikatury mj. vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení, nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Pokládat trest za ponižující, při aplikaci čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, lze tehdy, pokud ponížení a pokoření, které jej provázejí, dosáhnou mimořádného stupně úrovně, jehož ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. K tomu však v nyní posuzované věci nedošlo. Nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu lze shledat jen tam, kde takové nebezpečí skutečně reálně a bezprostředně hrozí, a nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí nebo může nastat pouze v případě přidružení se dalších okolností, které dosud nelze předjímat. Zpravidla tedy žalobce musí předložit nějaké zvláštní rizikové faktory týkající se jeho osoby, které by přímo odkazovaly na to, že v případě jeho návratu do země původu nastane v jeho případě reálné, skutečné a bezprostřední nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestu. Pouze obecně špatná situace v cílové zemi zpravidla nestačí pro shledání existence reálného nebezpečí a současně tvrzení žalobce by měla korespondovat s informacemi o zemi původu.
49. Ačkoliv ze shromážděných informací o Bělorusku je zřejmé, že tam panuje problematická situace v oblasti ochrany lidských práv, nelze rozhodně obecně vyvozovat, že všichni obyvatelé této země jsou vystaveni skutečnému nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu zákona o azylu či mezinárodních právních předpisů týkajících se uprchlictví.
50. Žalobce se v roce 2020 v Minsku náhodně zúčastnil shromáždění několika desítek osob, které si svoji účast natáčeli na videozáznam. Ve spojení s informací na internetových stránkách „zerkalo.io“ se žalobce obává, aby nebyl po návratu do vlasti z tohoto důvodu běloruskými orgány prověřován. Soud již výše k podobným okolnostem vyložil, že žalobce nebyl ve vlasti nikdy politicky aktivní a nikdy neměl s běloruským režimem žádné problémy. Jedinou jeho protirežimní aktivitou byla zcela náhodná účast na

jednom malém pokojném shromáždění. Akce se zúčastnila asi 50 – 60 lidí, kteří se po 30 minutách sami poklidně rozešli. Ostatně v této souvislosti žalobce sám vyvrátil, že by měl ve vlasti nějaké potíže, a potvrdil, že se nesetkal s žádnými problémy, ani když v lednu 2022 cestoval do ČR. Účast žalobce na předmětném shromáždění byla z pohledu běloruských orgánů pouze ojedinělá, předtím ani potom se žádné protirežimní aktivity žalobce nedopustil. Soud ve shodě s žalovaným neshledal nic, co by nasvědčovalo tomu, že by nyní měla být osoba žalobce nějakým způsobem běloruskými orgány prověřována. Reálné nebezpečí vážné újmy nebylo shledáno ani ze strany běloruské vojenské správy. Bělorusko není v současnosti přímo zapojeno do žádného vojenského konfliktu a není ani známo, že by v Bělorusku aktuálně probíhala jakákoliv mobilizace. Vzhledem k věku žalobce není reálné, aby byl povolán k výkonu základní vojenské služby.

51. Jelikož žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by mohly v jeho případě nasvědčovat možnosti vzniku skutečného nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tj. nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání při jeho návratu do vlasti, nemohla mu být doplňková ochrana z tohoto důvodu přiznána.
52. Ze shromážděných informačních podkladů, především pak z Informace OAMP – Bělorusko – bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 15. 6. 2022, ale i z veřejného zpravodajství, je známo, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu (vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu). Žalobci tedy nehrozí v případě jeho návratu do vlasti citovaná újma.
53. Na základě posouzení informací o zemi původu a též skutečností uváděných žalobcem má soud ve shodě s žalovaným za to, že případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR.

V. Závěr a náklady řízení

54. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
55. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tedy nebyla přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 1. února 2024

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně